

ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ

© Чаус О.Я., Галишич Х.І., 2011

Забезпечення економічної незалежності і відродження промисловості України можливо завдяки розвитку високотехнологічних виробництв і впровадження досягнень науки і техніки. Сучасні темпи здійснення переходу економіки на інноваційну модель розвитку не задовільні. Аналіз виявив, що з 2005 по 2010 р. стан інноваційної діяльності погіршився. Так, за цей період частка підприємств, що здійснювали інноваційну діяльність, зменшилася з 22,9% до 18,5%, тих, що впроваджували нові технологічні процеси, – з 8,4% до 4,9%, тих, що освоювали виробництво нових видів продукції, – з 20,3% до 17,4%.

У більшості країн стимулюються рівень інноваційного сприйняття у промисловості. Дослідження зарубіжних економістів переконливо свідчать, що основна частина зростання ВВП пов'язана не з капітальними вкладеннями, а з технологічними нововведеннями, з сприйнятливістю економіки до інновацій. Цей чинник практично відсутній у формуванні та реалізації сучасної інноваційної політики в Україні.

Якщо у США нині функціонує близько 140 наукових і технологічних парків, у Великобританії – понад 40, у Росії – близько 100, а загалом європейська інноваційна сфера налічує понад 1,5 тис. різних інноваційних центрів, у т. ч. більш як 260 науково-технологічних парків, коли в Україні на законодавчих засадах діє лише вісім технопарків [4, 56с]. Низький технічний рівень, недостатнє фінансування наукових досліджень і проектно-конструкторських робіт призводять до того, що економіка країни залишається осторонь науково-технічних нововведень. Це особливо неприпустимо у сучасних умовах, коли інновації і високі технології є найважливішими елементами в системі забезпечення конкурентоспроможності.

До факторів, що стримують інноваційну діяльність відносимо:

- недосконалість законодавчої бази
- високий економічний ризик;
- низький рівень державної підтримки;
- недостатній обсяг власних коштів;
- великі витрати на інновації;
- значний строк окупності нововведень;
- відсутність можливостей для кооперації з іншими підприємствами і науковими організаціями;
- недостатня інформація про нові технології, ринки збуту, наявність кваліфікованих кадрів.

Створення інфраструктури інноваційної діяльності, збереження розвинутої мережі малого інноваційного підприємництва є одним із не багатьох шляхів відновлення економіки, розвитку науки і освіти. За оцінками експертів, в Україні налічується близько 40-60 територій, де доцільно створювати технополіси та технопарки [4, 57-60с.]

Стратегія розвитку в Україні інноваційної інфраструктури повинна бути спрямована на:

- створення законодавчо нормативно-правового забезпечення ефективного функціонування інноваційної інфраструктури;
- розробку та впровадження економічного механізму державної фінансової підтримки інноваційної інфраструктури на стартових стадіях її створення;
- посилення ролі регіонального аспекту у створенні територіальних інноваційних структур;
- надання послуг на пільгових умовах для підприємств, що входять до складу технопарків і технополісів;
- удосконалення організаційної підтримки органів управління;

Однією з перспективних форм розвитку інноваційної інфраструктури є створення міської інноваційно-інвестиційної системи [3; с. 42] Вона буде заснована на розвитку уже існуючих і апробованих організаційних форм підтримки інноваційної діяльності, створенні нових елементів інфраструктури та інтеграції їх в єдину скоординовану систему підтримки інноваційної діяльності. Таким чином буде забезпечена концентрація місцевих, державних, приватних та іноземних фінансових ресурсів, що дозволить одержати результат у вигляді організації нових наукоємних виробництв з застосуванням високих технологій, створенню нових робочих місць і вирішенню економічних і соціальних проблем міста.

Стратегія розвитку на рівні міст національної інноваційно-інвестиційної системи повинна бути спрямована на:

- законодавче і нормативно-правове забезпечення створення і ефективного функціонування інноваційної інфраструктури;
- проведення у взаємодії з регіональними і міськими органами виконавчої влади цілеспрямованої інноваційно-інвестиційної політики;
- залучення позабюджетних джерел фінансування, зокрема венчурних фондів та розробку організаційних і інституціональних заходів щодо їх створення;
- залучення інвестицій (в тому числі іноземних), які будуть сприяти комерціалізації високих технологій і насиченню ринку наукоємною продукцією;
- створення нових робочих місць, збільшення об'єму і якості товарів, що випускаються та послуг шляхом конкурентноздатної реалізації інноваційних проектів, розвитку високотехнологічних виробництв;
- опрацювання механізму адресного надання пільг і страхування ризикового капіталу інвесторів, розробників і виробників наукоємної продукції.

З метою вдосконалення організаційного забезпечення процесу функціонування інноваційної інфраструктури, розвитку інноваційної діяльності в місті функції координації і загального методичного керівництва цими роботами доцільно покласти на єдиний міський орган – Центр інноваційного розвитку. Центр буде координувати зусилля всіх інноваційних структур, визначати стратегію розвитку інноваційної сфери міста.

Все це свідчить про те, що подальший розвиток високотехнологічних виробництв і впровадження досягнень науки і техніки неможливі без ефективного функціонування і всебічного розвитку інноваційної інфраструктури за умов державного регулювання цих процесів.

Слід зробити висновок, що в умовах домінування сировинної складової відкритість української економіки обертається тенденцією “збіднючого розвитку”[5; с.53]. Тому необхідно зламати цю думку і зробити прорив в технологічній та інноваційних сферах.

1. Закон України “Про інноваційну діяльність” № 40/4 від 04.07.2002 р.
2. Закон України Про внесення змін до Закону України “Про наукову та науково-технічну діяльність”//Голос України. – 2000р.
3. Болгов В. Є. “Розвиток інноваційної інфраструктури національної економіки // Прометей – 2007.
4. Левін П.Б., Молчанова І.О. Розвиток інноваційної інфраструктури // Механізми переходу економіки України на інноваційну модель розвитку. – Донецьк: ІЕП НАН України. – 2002. – С. 57-60.
5. “Управління інноваційним процесом в Україні: проблеми, перспективи, ризики” Львів// Видавництво університету “Львівська політехніка” – 2008р.